

fastsat derefter, men vi ved alle sammen, og det nytter ikke at diskutere dette, at den skattemæssigt anslaaede Værdi ligger under Ejendomspriserne i indeværende Øjeblik og vil komme til at gøre det til alle Tider. Det ærede Medlem er selv Medlem af Over-Skyldraadet og har som saadan været med til at godkende de stedfundne Ansættelser; at Salgsværdien ligger over disse til Ejendomsskyld ansatte Værdier, er han saavel som jeg vidende om.

En hel Del af det, jeg har sagt til det ærede 2det Medlem for 5te Kreds, kan ogsaa gælde som Svar paa en Del af de Udtalelser, det ærede 7de Medlem for 5te Kreds fremsatte. Ogsaa dette ærede Medlem udtalte en stærk Forundring over, at jeg kunde sige, at Sønderjyderne ikke i 1920 uden videre havde stemt sig ind under den i Danmark gældende Lovgivning, det maatte dog bero paa en Misforstaaelse. Nej, thi baade det sønderjydske Udvalg, det sønderjydske Ministerium og hele den danske Rigsdag har hævdet, at der i de sønderjydske Landsdele har bestaaet særlige Retsforhold, som ikke er gældende i det øvrige Land, og jeg kan oplyse, at efter at vi i 50 Aar havde været under tysk Herredømme, viste det sig paa enkelte Omraader saa vanskeligt at forandre Lovene dernede, at vi den Dag i Dag har Lovbestemmelser, som stammer fra Tiden forud for 1864. Dette er det givne Forhold. Hermed er der ogsaa svart paa Udtalelsen om, at Husmandsorganisationerne har stemt sig ind under dansk Lovgivning, ind under ganske den samme Lovgivning som alle vi andre, og som der har været Flertal for i den danske Rigsdag i 1922 og fremdeles er Flertal for i det givne Øjeblik. Vi maa tage den Lovgivning, vi er i Stand til at skabe ved vore Meninger; i den Henseende staar vi lige med enhver dansk Rigsdagsmand, og jeg ønsker ikke i saa Henseende at indtage nogen Særstilling.

Det var, som sagt, for mig betegnende at høre det ærede 7de Medlem for 5te Kreds nævne, at han saa hele denne Sag ud fra nationale og sociale Synspunkter, men fuldstændig glemme det kirkeøkonomiske. Det er det, jeg vil have i Forgenden i denne Forbindelse. Det ærede Medlem vilde saa protestere imod den Udtalelse, at Loven af 4. Oktober 1919 i nogen Maade var et Barn af Krigstidens Lovgivning. Det er maaske rigtigt, jeg tvivler ikke om, at det ikke var det for det Partis Vedkommende, som det ærede Medlem tilhører, men at det blev muligt at gennemføre Loven var i

nogen Grad en Eftervirkning af Krigstidens Lovgivning. Dette skal jeg imidlertid gerne lade ligge. Det berører ikke Realiteten i Sagen, at jeg for mit Vedkommende ser paa denne Lov som en Lov, der tager Sigte paa at løse et socialt Spørgsmaal paa en Maade, der paafører Kirkemenighederne et økonomisk Tab, et Tab, som jeg mener ikke staar i Forhold til den Opgave, man derigennem er i Stand til at løse.

Det ærede 7de Medlem for 5te Kreds talte om det ønskelige i at faa skabt alle de mange smaa Hjem i de sønderjydske Landsdele. Deri er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem, men naar det ærede Medlem talte om de Tusinder af Hjem, der kunde skabes gennem Udstykning af de sønderjydske Præstegaarde, er det aldeles ved Siden af; det er kun nogle ganske faa Hjem, man vil være i Stand til at skabe ad den Vej. Det, der fører til Hovedagitationen, om jeg saa maa sige, i denne Sag, er slet ikke Ønsket om just at faa skabt mange flere Hjem, men at de smaa Hjem, der findes rundt omkring, kan faa Tillægsparceller; og de vil være i høj Grad tilfredse med at faa disse i Forpagtning i Stedet for til Købs.

Det ærede Medlem var ogsaa inde paa, hvad det ærede Medlems Partifælle i dette høje Ting sagde i 1922 om, at hvis vi vedtog Loven, som den end var foreslaaet, uden at skabe en Appellinstans, vilde det føre til, hvad det efter det ærede Medlems Mening havde ført til, at der ingen Udstykning fandt Sted. Jeg har ikke et Øjeblik tvivlet om, at den ærede Ordfører for det radikale Parti vilde føre dette i Marken i Dag, saa det overrasker mig ikke, at det er ført frem. Men jeg vil gerne minde det ærede 7de Medlem for 5te Kreds om, at 5 Aar — i denne Forbindelse endda knapt nok 5 Aar, ikke en Gang 3 Aar — er et meget lille Spand af Tid i et Folks Liv. Og jeg vil dertil gerne føje: Lad os faa Tid til at leve os sammen paa det retlige Grundlag. Jeg er ikke uenig i, at det er rigtigt at lade Menighedsraadene afhænde Jorden saa økonomisk, de kan gøre det, paa Betingelse af at Ejendomsretten bliver ved Menigheden af kirkeøkonomiske Grunde. Det, jeg ikke er enig i, er, at Menighedsraadene skal forære bort af deres Værdier til sociale Formaal; der alligevel kun fyldestgøres i meget ringe Grad gennem en saadan Foranstaltning.

Naar det ærede 7de Medlem for 5te Kreds talte om, at Sognemenighederne jo dog ved Afstaaelsen af Jord efter Bestemmelserne i Loven af 4. Oktober 1919 be-